

M. T. R. COLLEGE, SURAT

Manuscripts Library

No. ^{Ref.}
_{Ser.} 1475

Title: *Sa Saunuchaya*

1475

one complete

C

Sārasamuccaya

:	:	: Title
:	:	: Author
:	:	: Editor
:	:	: Year, Vols.
SK :	:	: Publisher
1475 :	:	: Remarks

॥१॥

श्रीगणेशायनमः॥ सुरासुरैर्वदितपादपञ्चशिवात्मजं भक्तकृतजनस्य शोभं॥ तं विदुः
 सङ्गं प्रणतोस्मि नित्यं वागीश्वरीदेवगुणुं हरिं च॥१॥ नानाशास्त्राद्युतं सारं वैद्यनाथे
 नयस्कृतं अन्यैर्यज्ञगृहीत्वा हं वक्ष्ये सारं समुच्चयं २ मीनाद्राह्मणापूर्वावनणा
 कं न्यातमो वरः श्रेष्ठः मध्यस्थः समवर्णो नीचो हीनो भवः पुनः ३ कर्कटवृ
 श्चिकमीनाविजाः क्रियसिंहध्वनिनो भूपाः मृगवृषकं न्यावेत्रयाः शृङ्गास्तु
 ककुभमिथुनाश्च ४ वर्णः मत्स्यो घटीन्द्रियुगुलं सगदं सवीणं चापीनरोश्च
 ऊघनो मकरो मृगास्यः तौळी सहस्यदहनालवगाचकं न्यात्रोषाः स्वनामस
 दृशाः कथितास्तु तैः ५ वश्यं वक्ष्यामनुष्पनाशो सिंहं हित्वा जलोद्भवाभक्ष्याः
 विसर्पिन्त्याश्च सिंहं स्यान्पल्लोकात्परिज्ञेयं ६ मेषो दैन्यमुपैति गर्वितदृष्टेः

॥१॥

नानारतिर्मन्मथः श्वरः कर्कटकोधुतिश्च वनयेकं न्याचमायाविनी॥ सत्यं तौळिनि
 वृश्चिकमकिनता चापीनचापाश्रये मोरवर्षमकरघटे चतुरतामीनेत्यधीरगम
 तिः॥ आवश्यगुणः॥ पुंस्रक्षाङ्गणयद्यावत्कं न्यर्हं कं न्यभादपि॥ वरभनवहत्त शार्प
 तारः संति परस्परं॥७॥ जन्मताराशुभाप्राक्तादाभ्यामेकद्वैतवितायात्यक्तवि
 पंचसप्तवत्रोषाद्वाहमिथुशुभाः॥८॥ तारामेत्री॥ अश्वभाजफणिद्वयं च वृषभुक
 मेषोतवा मृषकश्चार्गुर्गोक्रमरास्तैतोपिमहिषीव्याघ्रः पुनः सौराभिः॥ व्याघ्रणा
 मृगमंडलीकपिरयावत्तद्वयं वानरसिंहश्चोमृगराट्पुनश्च करदीयानिस्तु
 मानामियं॥९॥ गोव्याघ्रमश्वमहिषं नकुळद्विडिद्रुमातुं दिरं हरिगडं मृगसा
 रमयी॥ मेषध्वंगमीदमन्यदपीहं वरं स्याज्यं वधूपुरुषयान्दपष्टत्ययाश्च॥१०॥
 हरिदकः॥ वश्येयोनो वश्ये वरं च सद्यं प्राक्तं सधार्गगिमुख्यमुनिं दे॥ एवं शाला

लोकतश्चिंतनीयंत इत्यस्मात्सौरवृद्धयेर्न नार्यो ॥१॥ यो निगुणः ॥ पंचाननैरविर्विद्या
 सोमं कर्काटके तथा ॥ मेषवृद्धिकयोर्कौमवं न्यामि शुनयोर्बुधः ॥१॥ युद्धं बुधमि
 नेचलुकायां वृषभे मृग ॥ शनिस्तु भकरं कुंभे राशीनामाधिपास्मरता ॥१॥ शक्र
 मंदसितो समश्च शरिजो मित्राणि शेषारवस्तीक्ष्णं मुहिमगभिः सुहृदो रा
 धाः समाश्नीतगा ॥ डीवदुल्लकारं कुंडलश्च सुहृदो रागिः सितार्कसिमो मित्रसूर्यसि
 तो बुधस्य हिमगुः शत्रुसमाश्चापरा ॥१॥ सुरः सोम्यसितावरीरविस्तुतो मध्या
 परत्वन्यथा सोम्या कीर्तिहृदो समो कुंडलवुरुः शुक्रस्य शेषावरी ॥ शुक्रो सुहृ
 दो समः सुरगुडः सौरस्य चान्ये रयस्तत्किं च दृशाय बंधुसहजस्वां त्येषु मि
 त्रं स्थितः ॥१॥ ग्रहमेत्री युगाः पंचशुभोदावशुभप्रदो ॥ सममेकं बुधेर्ज्ञेयं व
 कावकविचारकैः ॥१॥ आयुष्यं प्रथमे प्रीतिर्द्वितीये न्यस्य सोमसमं ॥ चतुर्थे मा

नसंवैरं प्रायुक्ष्यति पंचमे ॥१॥ ग्रहमेत्री ॥ पूषानीकाश्चीनि मित्रविलुं चंद्रा के हे
 वता ॥ पुनर्वसुद्वयं प्रोक्तं मुनिभिर्देवतागणाः ॥१॥ पूर्वत्रयं शुक्रराश्वरोहिणीभार
 णीतया ॥ आर्द्रा चैव मनुष्याणां गणाः प्रोक्ता मनीषिभिः ॥२॥ चित्रा ज्येष्ठा धनिष्ठा
 च विशाखा मूळकृत्तिका ॥ शततारा मघाश्लेषा आसुरगण उच्यते ॥२॥ गणमे
 त्री ॥ कृत्तिकारोहिणी स्वाती मघाश्लेषा च रेवती ॥ श्रवणश्चोत्तराषाढा विशाखा
 श्लेकनाडिकाः ॥२॥ पूर्वाफल्गुनिका चित्रा धनिष्ठा भरणी मृगः ॥ पूर्वाषाढा तु
 राधा च पुष्यो हि बुधस्य एव च ॥२॥ पूर्वाभाद्रपदा मकं उषा हस्त पुनर्वसुः ॥ अ
 श्विन्यार्द्रा शतभिषकश्चोत्तराफल्गुनी गणाः ॥२॥ श्रीधराः ॥ प्रीतिस्ववर्गे नरे
 वयोश्च मेत्री कजि स्यात्सुररक्ष सोश्च ॥ मृत्युर्मेव दर्शसमर्त्य योश्च कत्र मित्र
 स्वर्गदुष्टं च ॥२॥ श्रीपतिः ॥ प्रीतिस्मरते कगण योऽनुसयोर्नितां तं स्यान्मध्यमा

॥३॥

मानरमनु कृण्वोऽसदेवं॥२॥ रक्षोगणो नरहृदेवगणस्य वैरं मृत्युर्निशाचरगणैर्न गणे
चनूनं॥२५॥ तथा च॥ रक्षोगणो यदा पुंसां कंन्या भवति मानवी॥ केपि छंति ततो
दाहोऽस्य स्तकेनापि निष्यते॥२७॥ सर्वमत्तं त्र्युः॥ यदा नीत्रगणारी नरो नारायणो
भवेत्॥ ततो दाहो न कर्तव्यो यस्माद्देधव्यदो भवेत्॥२८॥ अत्र विशेषं ब्रह्मगुप्तः
रक्षो मनुष्यर्क्षज्योर्न नार्योः सदा शिकूटं शुभयो निपुडो॥ उदाहृत्या डर्मका
र्यार्थसिध्ये भेदादित्येव मनुर्मुनिंदाः॥२९॥ तथा च हरिदेवः॥ रक्षोगणो यदि
नरो न गणा कुमारी सदा शिकूटं यद्मित्रमयोर्निशुद्धिः॥ यद्यस्ति तत्र शुभं
करपीडनं स्यादामस्तु वांखलुयदानहिनाडियोगं॥३०॥ तथा च गर्गाः॥ रक्षोगणो
यदा पुंसः कुमारी न गणो भवेत्॥ सङ्गु दंखगप्रीतिर्यो निशुद्धिः शुभं दत्तदा॥
३१॥ गणमैत्री॥ सप्तर्षयः॥ एकं रक्षुसंभवानां भवति विनाहः सुखार्थसंपत्त्ये॥

॥३॥

यद्युभयोरेकं न भवति वयदि वींशकेनैव॥३२॥ भोजदेवः॥ एकराशौ धनापत्ये सो
भाग्यजननं स्मृतः॥ एकं यदि नैकांशो विवाहो न्यप्रशस्यते॥३३॥ श्रीपतिः॥ कुर्या
त्सो भाग्यविनाशिमकराशोकरं॥ यिंश्चैतनैकमेके भिदेकांशो नैष्यते प
रः॥३४॥ हरिदेवः॥ एकराशौ पृथक् भवेदुत्तमं तद्देवं न्यभागे भवेत्तमध्यमं॥ ए
कभागे त्वनिष्ठं हि पाणिग्रहं वर्णयंस्त्रयोषिस्तुः पुंसां यदा॥३५॥ अत्र विशेषं भागुतुः
दंपत्योरेकराशौ चेद्विन्नपदे कस्यैयदि॥ विवाहं शुभं दंप्राहुः वराहसितदेवलाभः
एकराशिं विना नाडीयोगमोहो विवर्जयेत्॥ नदोषस्त्वकराशिश्चैव कूटन्यधुम
त्युदाः॥३६॥ सप्तर्षयः॥ अभिन्नराशौ यदि भिन्नपुंशो विवाहमिच्छति हि त्रेण न
कायाः॥ प्रीतिस्तयो गोहिनि कृत्तिका सुननाडि दोषो न गणो हृदोषः॥३७॥ अभि
नराशौ यदि भिन्नमृदो मभिन्नमृदो क्षयं हि भिन्नराशौ॥ प्रीतिस्तदा भीतिविड

॥४॥

ननयोश्चेत्कान्तिकारोहिणिवंतनाडी॥४॥ नारदः॥ एकराशौ एषकधिष्ठितं पत्न्या
पाणिपीडनं॥७॥ नमं मध्यमं भिन्नं राशौ र्हाडयोस्तथा॥४॥ लक्षः॥ श्रीतिवि न
सुरवदकराय हस्तकराशिषु च भिन्नं संयदि॥ वाउपाजपदं सं व भव नरा
नाडिवेधगणजान विद्यते॥४॥ वामदेवः॥ स्त्रीपुंसोरकराशिष्वेत्पृथक् क
ल्लयदा भवेत्॥ वसिष्ठोक्तो विवाहस्याङ्गनाडीन योजयेत्॥४॥ लघुगर्गः॥
एकराशौ एषकधिष्ठितं विवाहं शुभदो भवेत्॥ नाडी दोषो न चापीत्यादं पत्न्या
सुचिरायुषो॥४॥ सद्वाशि कूर्टं गृह मित्रता च वर्णोच्चैर्यं च विचिंत्य राशौ
कृत्वा स्य नाडीगणयो नितारा मैत्री विचार्यष्टविधा विवाहे॥४॥ मैत्रीग ॥४॥
णानामथ राशि कूर्टनाडिप्रभेदो गणवृत्तिनारा॥ मयानि छेद्वैरदूरता
च वर्णविशित्वं न वधा भवति॥४॥ वश्यं वर्णो भवति च मैत्री च नरदूरकं॥

॥५॥

नाडी निर्मणस्तारावल्लवं गुणाद्वा॥४॥ मेषवृषौ मथुनौ कर्कटौ रिघटमृ
गौ, कन्या॥ हरिषधौ धन्यविनोश्चोद्दिष्टो राशौ॥४॥ सिंहो मीनयु
तस्तु कायुतवृषाधन्वी कुकीरान्वितः कुंभः कन्यायुतो हस्तमकरः क्षीन्य
तेडोऽलिनः॥ योगेधेषुषदाष्टकैषपिशुभः पाणिग्रहस्याद्यपि प्रा उक्तं च गु
णत्रयं वदाम् गृहं तारानु कूल्यं भवेत्॥४॥ पुराशिस्त्रिरोद्वाद्वा न वमाष्टमो
यदा भवति॥ मध्यमयोऽखलुभययोः समस्तुद्वा मित्रयोः सुरवावातिः॥४॥ पंच
तं द्यथवा वियोगकळे होरादयोऽस्तुषष्ठाष्टकैः पुत्रं न वपंचमविधनतादिदिदि ॥५॥
वाजायते॥ शेषेऽर्थसुरवात्मजा सपत्रा वः स्यादेकनाडीन च दंपत्योर्भगुणो
निषिद्धफळदो वैरं भयान्योस्तथा॥५॥ ॥ इति श्रीसारींगसमुच्चये राशौ
कः समाप्तिः॥ ॥४॥

Handwritten text in Devanagari script, likely a manuscript page. The text is arranged in horizontal lines across the page. The paper is aged and shows signs of wear, including tears and discoloration. The script is written in black ink.

पुष्प
वि

॥

॥

॥